

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ชื่อไทย : ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Corn, Maize

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Zea mays* L.

โดย : กลุ่มส่งเสริมพืชไร่อุตสาหกรรม

เบอร์โทรศัพท์ : 02 940 6124

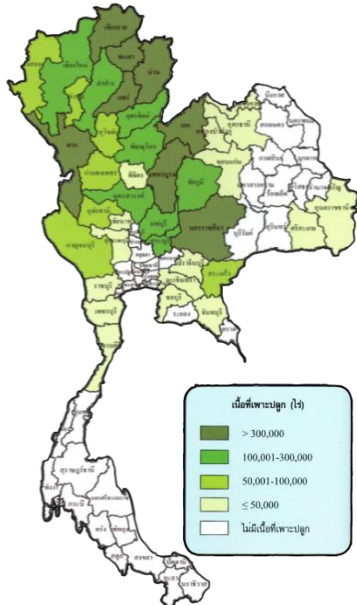

สถิติการผลิต			
	2560/61	2561/62	2562/63
จำนวนครัวเรือน	431,984	453,660	425,281
พ.ท. ปลูก (ล้านไร่)	6.58	6.93	6.53
ผลผลิต (ล้านตัน)	4.82	5.07	4.22
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	733	732	646
ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,120	6,040	6,680
เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ที่ความชื้น 14.5 % (บาท/กก.)	6,250	8,430	7,600

ปริมาณผลผลิต และร้อยละผลผลิตที่ออกสู่ตลาด													
ปี	ปี 2562							ปี 2563					
	ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	รวม
ร้อยละ	0.14	1.10	6.64	18.06	24.05	22.22	10.17	4.25	2.70	3.49	4.68	2.50	100.00

ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ความชื้น 14.5 % ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา (บาท/กก.)													
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2561	8.06	8.24	8.30	8.48	8.48	8.63	7.17	6.77	6.56	7.22	8.33	8.78	7.97
2562	8.97	8.19	8.05	7.82	7.49	7.82	7.69	7.33	7.42	7.39	7.66	7.86	7.67
2563	7.81	7.46	7.42	7.49	7.72	7.92	8.12	7.49	7.60	7.44	7.68	7.90	7.65

ส่งออก			ข้อได้เปรียบ - เสียเปรียบของไทย			นำเข้า		
ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ข้อได้เปรียบ			ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
60	320,523	2,321.67	- เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่สำคัญมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง			60	96,428	579.34
61	82,428	685.41	- สามารถนำไปแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้หลากหลาย			61	153,663	900.93
62	1,788	17.85	- ปลอดภัยการตัดแต่งพันธุกรรม (GMOs)			62	681,459	4,772.17
ส่งออกไปยัง เมียนมาร์			ข้อเสียเปรียบ			นำเข้าจาก ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชา		
ประเทศคู่ค้าของไทย			ประเทศผู้ผลิตที่สำคัญของโลก			ประเทศคู่แข่งของไทย		
ฮ่องกง เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์			สหรัฐอเมริกา จีน บราซิล สหภาพยุโรป อาร์เจนตินา (ไทยอยู่ลำดับที่ 24 ของโลก)			สหรัฐอเมริกา บราซิล ยูเครน		

แหล่งผลิตที่สำคัญ	
เพชรบูรณ์	13.29%
นครราชสีมา	10.19%
น่าน	9.00%
ตาก	8.13%
เลย	6.40%

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
1. ประเทศไทยมีภูมิอากาศเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สามารถปลูกได้ในหลายพื้นที่ 2. เกษตรกรกว่าร้อยละ 95 ยอมรับและใช้พันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูง 3. มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 4. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นวัตถุดิบสำคัญของอุตสาหกรรมในประเทศที่มีความสามารถในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร 5. ไทยเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญในภูมิภาคอาเซียน 6. มีนักวิชาการที่เชี่ยวชาญในการวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 7. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทยปลอดการดัดแปรทางพันธุกรรม (Non Genetic Modified Organisms : Non – GMOs) 8. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สามารถนำไปแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้หลากหลาย เช่น พลาสติคชีวภาพ (ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) เอทานอล (ทดแทนพลังงาน) 9. สามารถปลูกในพื้นที่นาฤดูแล้ง เพื่อทดแทนการทำนาปรังได้	1. ด้านการผลิต 1.1 เกษตรกรบางส่วนร้อยละ 20.84 เพาะปลูกพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสมและเพาะปลูกในพื้นที่เหมาะสมน้อย ทำให้ผลผลิตต่ำ 1.2 เกษตรกรกว่าร้อยละ 34.94 เพาะปลูกในพื้นที่ป่า 1.3 พื้นที่เพาะปลูกมีความเสี่ยงต่อความเสียหายจากภัยแล้ง เพราะพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 95 อยู่นอกเขตชลประทาน และอาศัยน้ำฝนในการเพาะปลูกเพียงอย่างเดียว 1.4 ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีปัญหาเรื่องคุณภาพ เนื่องจากร้อยละ 53 ของผลผลิตทั้งหมดเก็บเกี่ยวในช่วงปลายฤดูฝน (ก.ย.-ต.ค.) ส่งผลให้มีความชื้นสูงและเกิดอะฟลาทอกซิน 1.5 ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย น้ำมัน และอัตราค่าจ้างแรงงานมีราคาแพง ขาดแคลนแรงงานในการเก็บเกี่ยว บางพื้นที่มีการใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทดแทนแรงงาน แต่ต้องประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเช่นกัน เนื่องจากราคาน้ำมันและค่าจ้างเพิ่มขึ้น 2. ด้านการตลาด 2.1 ราคาไม่มีเสถียรภาพเนื่องจากผลผลิตภายในประเทศส่วนใหญ่เพาะปลูกในช่วงต้นฤดูฝนและเก็บเกี่ยวในช่วงฝนตกชุก ผลผลิตคุณภาพต่ำ ความชื้นสูง และประดังออกสู่ตลาด ประกอบกับมีผลผลิตจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีราคาต่ำกว่าเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงเดียวกันส่งผลให้อุปทานในประเทศมีมากกว่าความต้องการใช้ ทำให้ราคาตกต่ำ 2.2 ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรที่เข้มแข็งทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาจำหน่ายผลผลิตและไม่สามารถบริหารจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว (การลดความชื้นและการเก็บรักษาผลผลิต)	1. ด้านการผลิต 1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (เพิ่มผลผลิต ต่อไร่ และลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยผลผลิต) 1.2 ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพในราคาถูก (ลดต้นทุน) 1.3 กระจายผลผลิตให้ออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ เพื่อให้ผลผลิตประดังออกสู่ตลาด เกษตรกรขายได้ราคาต่ำ โดยปรับสัดส่วนการผลิต ต้นฝน : ปลายฝน : แล้ง จาก 72 : 23 : 5 เป็น 30 : 20 : 50 1.4 บริหารจัดการพื้นที่ 2. ด้านการตลาด 2.1 รักษาเสถียรภาพด้านราคา และการตลาด 2.2 สร้างความมั่นคงทางรายได้แก่เกษตรกร 3. ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ 3.1 สร้างความชัดเจนด้านนโยบายและการแก้ไขกฎระเบียบข้อกำหนด 3.2 การจัดการผลผลิตข้าวโพดจากประเทศเพื่อนบ้านตามสัญญาทางการค้าอาเซียน 3.3 พัฒนารฐานข้อมูลเชื่อมโยงการผลิตการตลาด 4. ด้านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม 4.1 ส่งเสริมการลงทุน 5. ด้านการวิจัย 5.1 วิจัยการผลิต 5.2 วิจัยการตลาด 5.3 วิจัยด้านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม 5.4 สร้างและพัฒนาบุคลากร